

Studiegids

Leergang Ploegchef - 2020

Start >

Inleiding >

Uitleg navigatie

Menu

Uitleg Studiegids

Deze studiegids is gemaakt voor alle betrokkenen bij de leergang Ploegchef. Ben je deelnemer, docent, leerwerkplekbegeleider of trajectbegeleider? Dan vind je hier belangrijke informatie!

Je leest in de studiegids over de inhoud van de functie Ploegchef. Ook vind je informatie over de opbouw van de leergang, de leermiddelen en de onderdelen van de proeve van bekwaamheid. Niet alles staat in de studiegids. Soms wordt verwezen naar andere documenten. Deze documenten zijn te vinden in de Elektronische Leeromgeving (ELO).

Ook vind je in deze studiegids informatie voor de betrokken personen, zoals handvatten voor docenten en leerwerkplekbegeleiders. De coördinator van de leergang is het aanspreekpunt bij vragen van deelnemers en begeleiders. Docenten kunnen met vragen en opmerkingen terecht bij de decaan van het decanaat Leiderschap en Organisatie.

Veel succes gewenst!

Inleiding

Uitleg navigatie >

Menu

Uitleg navigatie

Je kunt navigeren met de pijltjes: < en > onderaan je scherm.

Daarnaast kun je ook navigeren via het menu. In het menu zie je de opbouw van de studiegids.

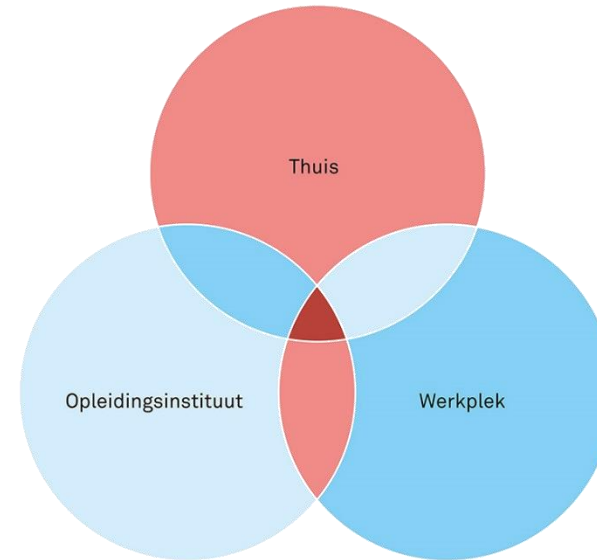
- Klik op het icoontje linksboven om naar het menu te gaan.

Leren bij de brandweer

Het leren in de praktijk heeft binnen het brandweeronderwijs grote waarde. Deelnemen aan de leergang Ploegchef betekent oefenen, feedback ontvangen, reflecteren en weer verder oefenen. Zo groei je steeds verder in de rol van Ploegchef.

Maar je kunt niet alles in de praktijk leren. Daarom bestaat de leergang uit verschillende elementen. Een deel leer je thuis door zelfstudie. Na een goede voorbereiding kom je naar de bijeenkomst. Hier vindt onder begeleiding van een docent verdieping en praktijkgerichte oefening plaats. Een belangrijk deel van het leren vindt plaats in de praktijk onder begeleiding van een leerwerkplekbegeleider.

Inleiding

Uitleg navigatie

Menu

1

De functie Ploegchef

2

De leergang Ploegchef

3

De proeve van bekwaamheid

4

Betrokken personen en
verantwoordelijkheden

Kerntaken

De functie ploegchef kent 3 kerntaken, deze zijn leidend bij de indeling van de leergang.

1. Leidinggeven aan individuele medewerkers

De ploegchef is verantwoordelijk voor het functioneren en het vakmanschap van de individuele medewerkers waaraan hij* leiding geeft. Hij heeft oog voor het welbevinden van deze medewerkers. De ploegchef is verantwoordelijk voor de uitvoering van het personeelsbeleid, hij draagt zorg voor gegevens ten behoeve van de personeelsadministratie, zoals de urenverantwoording en ziekmelding.

De ploegchef coacht en begeleidt de medewerkers uit zijn ploeg.

2. Leidinggeven aan een ploeg

De ploegchef is verantwoordelijk voor de kwaliteit, continuïteit, efficiency en vakbekwaamheid van de ploeg medewerkers waaraan hij leiding geeft en waar hij zelf onderdeel van uitmaakt.

De ploegchef coacht en begeleidt zijn ploeg, heeft oog voor de cohesie in zijn ploeg en kan omgaan met onderlinge conflicten. Hij stuurt aan op effectief groepsgedrag. Hij is zich bewust van zijn voorbeeldfunctie en vertoont in de uitvoering van zijn functie voorbeeldgedrag.

De ploegchef reflecteert op zijn eigen handelen en op het functioneren van de ploeg.

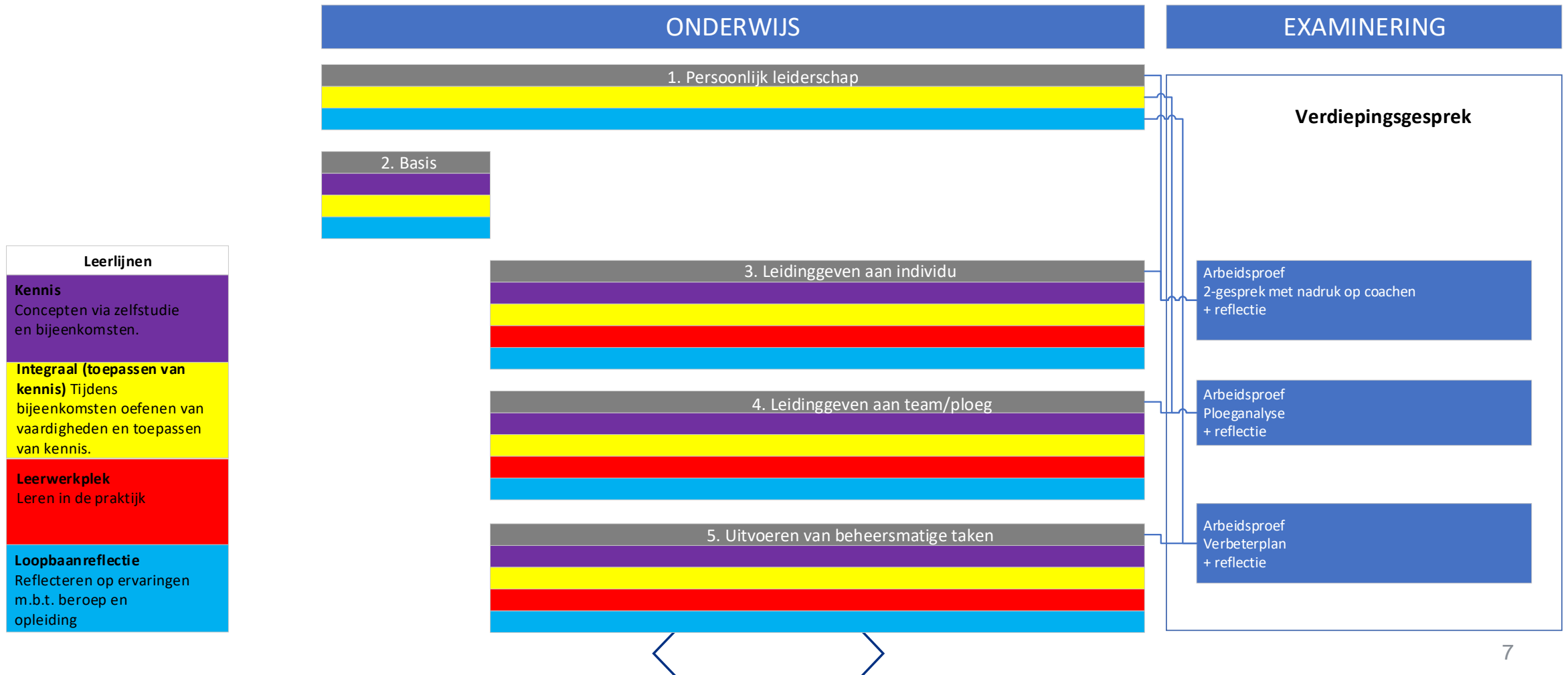
3. Uitvoeren van beheersmatige taken

De ploegchef draagt zorg voor de paraatheid van de operationele dienst. Dit betekent dat hij zorgt voor de dienstroosters, de planning van werkzaamheden en activiteiten op het gebied van vakbekwaamheid, onderhoud, materieel en materiaal. Hij draagt zorg voor het aanleveren van verschillende managementgegevens. Hij doet dit zowel proactief als reactief. Hij signaleert niet alleen problemen, gevaarlijke situaties of trends, maar pakt ze indien nodig ook op en lost ze op of komt met verbetervoorstellen. Hierbij wordt een hoge mate van zelfstandigheid verwacht.

*Overal waar hij staat in de leergang, kan ook zij gelezen worden.

Overzicht van de leergang

Overzicht van de leergang – toelichting

De leergang Ploegchef is in verschillende clusters ingedeeld. In de eerste twee clusters zoom je in op de vaardigheden die je als persoon nodig hebt om de functie goed te kunnen vervullen en is er aandacht voor het maken van de proeve van bekwaamheid:

- Basis
- Persoonlijk leiderschap.

De functie ploegchef kent 3 kerntaken, die ieder in één cluster van de leergang aan bod komen. Zij zijn leidend bij de indeling van de leergang. De kerntaken zijn

- Leidinggeven aan individuele medewerkers
- Leidinggeven aan team/ploeg
- Uitvoeren van beheersmatige taken.

De clusters monden uit in de proeve van bekwaamheid. Voor iedere kerntaak maak je een arbeidsproef. Je sluit het examen af met een verdiepingsgesprek.

In alle lessen komen de volgende leerlijnen aan bod:

- Kennis
- Integraal
- Leerwerkplek
- Loopbaanreflectie

Dat betekent dat je kennis opdoet en vaardigheden oefent. Dit doe je door opdrachten in de praktijk te doen en theorie te bestuderen. In de lessen heb je gelegenheid om deze kennis en vaardigheden te integreren door te oefenen, toe te passen en te reflecteren.

Overzicht van de leergang

Leergang Ploegchef				
Basis	Persoonlijk leiderschap	Leidinggeven aan individuele medewerkers	Leidinggeven aan team/ploeg	Uitvoeren van beheersmatige taken
<ul style="list-style-type: none"> • Startbijeenkomst • Communicatie • Reflecteren en feedback geven • Bespreken PvB en verslaglegging • Voorbereiden PvB 	<ul style="list-style-type: none"> • Persoonlijk leiderschap 1 • Persoonlijk leiderschap 2 • Persoonlijk leiderschap 3 	<ul style="list-style-type: none"> • Gespreksvoering 1 • Toepassen gesprekstechnieken 1 • Gespreksvoering 2 • Toepassen gesprekstechnieken 2 • Coachen 1 • Coachen 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Presenteren • Vergaderen • Teamsamenstelling en cultuur • Teamcoaching • Omgaan met conflicten • Veerkracht van je team 	<ul style="list-style-type: none"> • P&O 1 • P&O 2 • Financiën
5 bijeenkomsten 5 e-modules of teksten	3 bijeenkomsten 4 e-modules of teksten 2 voorbereidingsopdrachten	6 bijeenkomsten 3 e-modules of teksten 2 voorbereidingsopdrachten	6 bijeenkomsten 6 e-modules of teksten 3 voorbereidingsopdrachten	3 bijeenkomsten 2 teksten

De verschillende clusters zijn niet opeenvolgend gerosterd, maar gemixt. Sommige opdrachten vragen tijd tussen bijeenkomsten door en zo kunnen we een optimale balans tussen bijeenkomsten borgen.

Basis

In het basisgedeelte van de leergang maak je kennis met de basisvaardigheden die je nodig hebt tijdens de leergang als ploegchef. De nadruk tijdens de bijeenkomsten en de opdrachten ligt op het geven van feedback en reflecteren in praktische situaties. In de e-modules komen kennis en vaardigheden aan bod die je als ploegchef nodig hebt bij het uitvoeren van je taak.

Daarnaast besteed je aandacht aan de proeve van bekwaamheid. Samen met de andere deelnemers bespreek je de onderdelen van de proeve. Er is aandacht voor de verslaglegging en je oefent alvast met verschillende onderdelen.

Tijdens het basisgedeelte werk je aan 5 e-modules of teksten. Dit doe je thuis. In de les oefen je aan de hand van casussen, rollenspellen en reflectierondes.

Basis

- Startbijeenkomst
- Communicatie
- Reflecteren en feedback geven
- Bespreken PvB en verslaglegging
- Voorbereiden PvB

5 bijeenkomsten
5 e-modules of teksten

Persoonlijk leiderschap

Tijdens de lessen persoonlijk leiderschap heb je aandacht voor jouw eigen persoonlijke ontwikkeling als ploegchef en leider. Je stelt jezelf vragen over leiderschap. Je reflecteert over jouw eigen normen en waarden en je oefent met het toepassen van vaardigheden die je nodig hebt om jezelf als ploegchef te ontwikkelen.

Als voorbereiding neem je 4 e-modules of teksten door en doe je 2 voorbereidingsopdrachten. Dit doe je thuis. In de les oefen je aan de hand van casussen, rollenspellen en reflectierondes.

Persoonlijk leiderschap

- Persoonlijk leiderschap 1
- Persoonlijk leiderschap 2
- Persoonlijk leiderschap 3

3 bijeenkomsten
4 e-modules of teksten
2 voorbereidingsopdrachten

Leidinggeven aan individuele medewerkers

Een groot deel van jouw werkzaamheden bestaat uit het leidinggeven aan individuele medewerkers. Dit gebeurt waarschijnlijk in allerlei verschillende gesprekken. Een groot deel van de leergang focust daarom ook op het voeren van begeleidingsgesprekken, beoordelings- of voortgangsgesprekken, maar ook exitgesprekken en slecht nieuwsgesprekken.

Gespreksvoering leer je vooral door te doen. Deze lessen zijn daarom gericht op rollenspellen en oefeningen. Tijdens twee lessen heb je de mogelijkheid om te oefenen met een acteur.

Als voorbereiding neem je 3 e-modules of teksten door en doe je 2 voorbereidingsopdrachten. Dit doe je thuis. In de les oefen je aan de hand van casussen, rollenspellen en reflectierondes.

Leidinggeven aan individuele medewerkers

- Gespreksvoering 1
- Toepassen
gesprekstechnieken 1
- Coachen 1
- Gespreksvoering 2
- Toepassen
gesprekstechnieken 2
- Coachen 2

6 bijeenkomsten
3 e-modules of teksten
2 voorbereidingsopdrachten

Leidinggeven aan team/ploeg

Als ploegchef ben jij diegene die de ploeg aanstuurt. Hierbij moet je ook aandacht hebben voor groepsprocessen en een sociaal en emotioneel veilige werkomgeving voor alle ploegleden scheppen. Je hebt daarbij oog voor ontwikkelingen die jouw ploeg beïnvloeden, zoals diversiteit en inclusie.

Als voorbereiding neem je 6 e-modules of teksten door. Je maakt 2 voorbereidingsopdrachten. Dit doe je thuis. In de les oefen je aan de hand van casussen, rollenspellen en reflectierondes.

Leidinggeven aan team/ploeg

- Presenteren
- Vergaderen
- Teamsamenstelling en cultuur
- Teamcoaching
- Omgaan met conflicten
- Veerkracht van je team

6 bijeenkomsten
6 e-modules of teksten
3 voorbereidingsopdrachten

< Menu

Uitvoeren van beheersmatige taken

Het centrale thema van dit onderdeel zijn personeel, organisatie en financiën. Je maakt kennis met financiële dilemma's die je in je dagelijkse praktijk tegen kunt komen en de meer beheersmatige kant van personeelszorg.

Als voorbereiding lees je 2 teksten. Dit doe je thuis. In de les oefen je aan de hand van casussen.

Uitvoeren van beheersmatige taken

- P&O 1
- P&O 2
- Financiën

3 bijeenkomsten
2 teksten

[!\[\]\(d84e7ea36f695d92cb39ec32c307ac93_img.jpg\) Menu](#)

Studiebelasting

Basis		Persoonlijk leiderschap		Leidinggeven aan individu		Leidinggeven aan team/ploeg		Uitvoeren van beheersmatige taken	
Contacturen	15	Contacturen	9	Contacturen	18	Contacturen	18	Contacturen	9
Zelfstudie uren	6	Zelfstudie uren	6,5	Zelfstudie uren	5,5	Zelfstudie uren	6,5	Zelfstudie uren	3
				Proeve	9	Proeve	15	Proeve	17
TOTAAL	21		15,5		32,5		39,5		29
Totale studiebelasting leergang									137,5

< Menu

Leermiddelen

In de studieroute in de ELO vind je de volledige opbouw van alle onderdelen van de leergang. Het is de kapstok van de leergang. Docenten en leerwerkplekbegeleiders kunnen hier - afhankelijk van hun rechten - zien hoe het met jouw voortgang gaat.

De leergang is opgebouwd uit verschillende leermiddelen. Klik hiernaast op de leermiddelen voor meer informatie.

E-modules >

Literatuur >

Vorbereidingsopdrachten >

Bijeenkomsten >

E-modules

E-modules zijn korte online lessen. Ze bevatten (open) vragen met feedback, zodat je de inhoud actief verwerkt. In de studieroute in de ELO staan per les de e-modules aangegeven.

De e-module bestudeer je vóór een bijeenkomst. Per bijeenkomst is duidelijk aangegeven welke voorbereiding van je wordt verwacht. De docent gaat ervan uit dat je bekend bent met de kennis uit de e-module. Deze kennis vormt het uitgangspunt van de bijeenkomst.

Inhoudelijke vragen over e-modules stel je aan de docent.

Literatuur

In de leergang Ploegchef wordt, naast de les- en leerstof in de diverse e-modules gebruik gemaakt van literatuur en diverse teksten.

Teksten:

- Begeleiden met de Roos van Leary (IFV, 2019).
- Diversiteit op de werkvloer heeft pas meerwaarde als verschil er mag zijn (Ellemers, 2018).
- Inclusie, wat is het? (Kramer, 2019).
- Nelson, B., Economy, P., Roorda, G., & Leistra, H. (2016). *Managen voor dummies*. Amersfoort: BBNC Uitgevers, Hoofdstuk 16 en 19.

Boeken:

- Berkestijn, L. G. M. . (2011). *Een goed gesprek: Gesprekstechnieken voor managers*. Baarn: TIEM.
- Gevers, T. (2010). *Dirigeren & meespelen: Zowel leidinggevende als collega: hoe doe je dat?*.
- *Jij als leider!* (IFV, zonder jaartal).

Vorbereidingsopdrachten

Tijdens de leergang werk je zelfstandig via voorbereidingsopdrachten aan het toepassen van kennis en vaardigheden. In de studieroute in de ELO staan per les de voorbereidingsopdrachten aangegeven.

Tijdens de bijeenkomst kun je feedback vragen van de docent of van andere deelnemers op de gemaakte opdracht(en).

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten op het opleidingsinstituut worden begeleid door een docent. In de bijeenkomst is ruimte voor:

- het stellen van vragen
- het bestuderen van casussen
- het delen van (werk)ervaringen
- Het oefenen met het toepassen van de stof uit de e-modules en teksten
- het uitvoeren van opdrachten en oefeningen om de theorie aan de praktijk te koppelen.

Overzicht proeve van bekwaamheid

Let op! Je moet het eerste examenresultaat binnen 1 jaar na afloop van de leergang behaald hebben.

Informatie over toelatingseisen en de proeve van bekwaamheid vind je in de toetswijzer (in de map *Opleidingsdocumenten* in de ELO).

< Menu

Deelnemer

Trajectbegeleider

Leerwerkplekbegeleider

Docent

Contactpersonen IFV

Deelnemer

De deelnemer is zelf verantwoordelijk voor de studievoortgang, de kwaliteit van zijn werk en de reflectie op het eigen leerproces. De ELO is hierbij een hulpmiddel.

De deelnemer:

- neemt deel aan de bijeenkomsten op het opleidingsinstituut
- werkt op de leerwerkplek aan zijn leerwerkplekopdrachten
- voert de ELO-opdrachten uit
- verricht zelfstudie door het bestuderen van de e-modules of literatuur
- neemt goed voorbereid deel aan de verschillende onderdelen van de proeve van bekwaamheid.

Het opleidingsinstituut helpt de deelnemer en faciliteert het leerproces. De trajectbegeleider kan ingeschakeld worden als een deelnemer van vastloopt of een achterstand oploopt in de opleiding. De werkgever heeft de verantwoordelijkheid om de deelnemer te begeleiden op een werkplek waar de noodzakelijke competenties verworven kunnen worden. De brandweerpost is verantwoordelijk voor het mogelijk maken van werkend leren.

Trajectbegeleider

De trajectbegeleider verzorgt geen onderwijs, maar houdt zich vooral bezig met de organisatie van de leergang.

De trajectbegeleider:

- bewaakt de voortgang van het werkend leren
- is het aanspreekpunt als er problemen zijn
- zorgt ervoor dat de deelnemers leerzaam werk kunnen doen en effectief kunnen leren
- bewaakt de kwaliteit van de leerwerkplekken
- volgt het leerproces van de deelnemers
- begeleidt de samenwerking tussen de deelnemer en de leerwerkplekbegeleider
- overlegt regelmatig met leerwerkplekbegeleiders en de docenten/instructeurs om ervoor te zorgen dat het werkend leren en het leren op het opleidingsinstituut goed op elkaar worden afgestemd.

Leerwerkplekbegeleider

De leerwerkplekbegeleider speelt een sleutelrol in het leren op de werkplek. De leerwerkplekbegeleider begeleidt deelnemers in hun leerproces bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van leerwerkplekopdrachten.

De leerwerkplekbegeleider:

- stemt het werkend leren en het leren op het opleidingsinstituut op elkaar af en overlegt daarover met de trajectbegeleider
- voldoet aan het Landelijk Profiel Leerwerkplekbegeleider

Docenten

De docent verzorgt het onderwijs. De docent leert de deelnemers op een zelfstandige manier leren op basis van een goede planning en voorbereiding. Daarnaast kiest de docent steeds een passende werkvorm bij het in de praktijk gewenste gedrag. Hierbij integreert hij theorie en praktijk op een logische wijze.

De docent:

- begeleidt de bijeenkomsten
- heeft de rol van coach, stimuleert en bewaakt het leer- en groepsproces
- stelt reflectievragen, geeft feedback en helpt bij problemen
- stimuleert de deelnemer om zich verantwoordelijk te voelen voor de voortgang en om zelf initiatieven te nemen bij problemen en hindernissen die worden ervaren
- besteedt aandacht aan het aanleren van praktische vaardigheden en geeft extra uitleg daar waar de deelnemer problemen ondervindt.

Contactpersonen IFV

De decaan is verantwoordelijk voor het curriculum van de leergang. Heb je vragen hierover, dan is de decaan voor jou het eerste aanspreekpunt.

De onderwijskundige ondersteunt de decaan bij het vaststellen en uitwerken van het curriculum. Samen met de decaan verzorgt zij ook (delen van) de startbijeenkomst, de intervisiebijeenkomsten en de evaluatie van de leergang.

Bij vragen over organisatorische zaken rondom de leergang kun je terecht bij de coördinator van de leergang.

In de ELO staan de namen en contactgegevens van de contactpersonen.